

P.E.Svinhufvudin 154. syntymäpäivä
Ostrobotnian juhlasali 15.12.2015

P.E.Svinhufvudin muistosäätiön hallintoneuvoston
puheenjohtaja, valtioneuvos Riitta Uosukainen:
KOTKANIEMEN TARINA JATKUU? !!

Arvoisat presidentti P.E.Svinhufvudin sukulaiset
Säätiön hallituksen puheenjohtaja Jyrki Vesikansa
Kunnioitetut kutsuvieraat
Mina damer och herrar

“Cutta Cavat lapidem/ non vi sed saepe cadendo!”

Tämän totuuden äärellä tässä on saanut olla. En voinut kuvitella, että oikeaa asiaa joutuu puolustamaan vuosikaupalla. Ja kyllähän karjalaisvaimolla on hyveitä, mutta kärsivällisyys ei ole päällimmäisenä. Kyllä tässä on saanut nöyrtyä - PES-säätiön hyvän hallituksen ja hallintoneuvoston kanssa - yhä uudelleen viranomaisten edessä, jotta saisimme P.E.Svinhufvudin Kotkaniemen kotimuseolle sen ansaitseman arvon ja hoidon, turvallisen tulevaisuuden. Pisaroita on piisannut.

Hallintoneuvoston puheenjohtajana kiitän sydämestäni kaikkia aktiivitoimijoitamme, eritoten puheenjohtaja Jyrki Vesikansaa, koko hallitusta, sihteeriämme Maritta Pohlsia, Kotkaniemi-säätiötä. Kun kouluneuvos Kirsti Mäkinen nyt jättää hallituksen, haluan kiittää häntä uskomattomasta osaamisesta, sitoutumisesta ja uskollisuudesta. Olemme taistelleet monilla tanterilla ja aina samaan suuntaan; olemme olleet myös voitokkaita erinäisissä kohteissa; kyllä Kotkaniemenkin käy hyvin. Menestystä edelleen.

Muistosäätiön hallituksessa ja hallintoneuvostossa on ollut kautta linjan suuria persoonallisuuksia. Hallintoneuvoston pitkäaikainen jäsen, kenraaliluutnantti Ermei Kanninen on

saanut kutsun tuonilmaisiin. Nousemme kunnioittamaan hänen vahvaa muistoaan.

Rohkenen kohdistaa kiittäviä ajatuksia vihdoinkin myös poliitikoille; ministeri Grahn-Laasosen ja ministeri Anu Vehviläisen ansiosta voimme odottaa suopeita summia opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Senaatti-kiinteistöt taas ovat Anu Vehviläisen otteessa. Kumpikin ministeri lähetti tähän tilaisuuteen terveisensä, koska ovat estyneitä - tiedämme kyllä minkä vuoksi, kun hektinen budjettimylly pyörii. Tämän taistelun mittaan on moni virasto ja taho paljastanut kulttuuria väheksyvän asenteensa. Onko Suomella varaa tällaiseen?

P.E.Svinhufvud oli Venäjältä irtautumiseen johtaneen poliittisen taistelun näkyvin hahmo. Hän johti itsenäisyysjulistuksen antanutta ja vallankumouksen kukistanutta senaattia ja hankki Saksan tuen puolustuksen vahvistamiseksi. Pääministerinä ja presidenttinä hän johti 1930-luvulla kommunisminvastaisten lakien säätämistä. Hän taltutti Mäntsälän kapinaksi kärjistyneen oikeistoradikalismia. Hän ohjasi Suomen ulkopolitiikan pohjoismaisen yhteistyön tielle. Hän vieläpä kumosi kieltolain. Hänestä ei tullut vasemmistovastaisen asenteensa vuoksi koko kansanpresidenttiä, vaikka hän leppoisana Ukko-Pekkana nautti laajaa suosiota. Lempinimi tarttui vetureihin, siltoihin, puukkoihin, vieläpä makkaroihin.

Minulle P.E.S. on tullut läheiseksi puhemiehenä. Kokovartalomuotokuva kummastakin ja puhemiehuus yhdeksillä valtiopäivillä on yhteistä. Etenkin eduskunnan arvostuksen jaan hänen kanssaan. P.E.S. on Martti Häikiön mukaan vaikuttanut eduskunnan työhön. "Pitkäaikaisen puhemiehen käsialaa on pitkälle se verraten arvokas tyyli, jolla asioita eduskunnan täysistunnoissa on siitä pitäen käsitelty."

En voi olla toistamatta itseäni, kun tuon todistajaksi FT, kansanedustaja Tekla Hultinin. Hän on kuvannut P.E.S:ia

päiväkirjassaan 5.12.17:

“Eilen hallitus esitti itsenäisyysjulistuksen eduskunnassa. Hallitus in corpore, täyslukuisena, Svinhufvud etunenässä, lujana ja tukevana, niin kuin hänen oli tapana seisoa valtaistuinsalissa tsaarin edustajan edessä. Hän luki julistuksen voimakkaalla, ilmeikkäällä äänellä korostaen tärkeimpiä sanoja. Siinä oli Lutherin asento: “Tässä seison, enkä voi muuta, tulkoon mitä tahansa.”

Puoli eduskuntaa kuunteli julistusta seisoaltaan. Toinen puoli - Gyllingiä lukuun ottamatta - istui, osoittaen siten, että siltä tyystin puuttui historiallinen muotoaisti ja kaikki käsitys siitä, miten tällaisessa tilaisuudessa on käyttäydyttävä.

- Tekla Hultin kertoo läsnä olleen Puolan Pietarin-lähettilään kysyneen: Oliko tämä nyt itsenäisyysjulistus? - Toisella tavoin olisivat varmaan hänen kansalaisensa, tuliset puolalaiset, semmoista julistusta tervehtineet.”

Vuonna 2017 valmistaudumme ottamaan Ukko-Pekan riemurinnoin vastaan Suomen satavuotisjuhlennassa. Pyrimme saamaan työmme valmiiksi niin että museo voidaan avata juhlavasti Svinhufvudin Siperiasta-kotiinpaluun satavuotispäivänä 28.3.2017. Toisenkin kerran saanee kehottaa avaamaan lompkia ja sydämiä, ja erinomaista diplomaattista neuvonpitoa on pidettävä yllä Kotkaniemi-säätiön, Muistosäätiön, Museoviraston ja Senaatti-kiinteistöjen välillä. Erityisesti toivotamme voimia prof. Martti Häikiölle, joka on monella tavalla miehemme Havannassa kokonaiselämäkerran kirjoittajana ja 100-vuotisjuhlatoimikunnan vahvana jäsenenä.

Seuraava vuosi 2016 on toimen aikaa. Toivon, että kaikki PES-säätiön hallintoneuvoston jäsenet tekevät voitavansa, että erilaiset rahahanat aukeavat. P.E.S. ansaitsee toiminnallisen ja monipuolisen kotimuseon. Mitä juuri Sinä voit tehdä, kehen vaikuttaa?

Hyvät kuulijat, Bästa åhörare

Jag önskar er alla god jul och framgångsrikt nytt år!

Toivotan rauhaisaa joulunaikaa ja menestystä vuodeksi 2016!